

جام جهانی ۲۰۲۲ با اتفاقات ریز و درشت

مسی فوتبال را کامل کرد

سیدعلی بلندنظر

روزنامه نگار

نفس عمیق بکشید. جام جهانی ۲۰۲۲ بعد از چهار هفته پرهیجان و انجام ۶۴ بازی به پایان رسید. درام این جام تمام نشدنی بود، مرحله گروهی پر از شگفتی بود و معجزه مراکش تا نیمه‌نهایی ادامه یافت. در نهایت دستان لیونل مسی به جامی رسید که از دستش فراری بود. به اتفاقات این جام فراموش نشدنی می‌پردازیم.

سردرگمی ۲۰۲۶

اگر جهانی اینفانتینو یک حرف درست زده باشد این است که جام جهانی ۲۰۲۲ بهترین مرحله گروهی تاریخ را داشت. در روز سوم بازی‌ها شرایط بی‌سابقه‌ای وجود داشت و هر آن ممکن بود تیمی به جای تیم دیگر به مرحله حذفی برود. خاصیت جام ۳۲ تیمی همین است اما متأسفانه فیفا دیر فهمیده. آنها تصمیم گرفته‌اند جام جهانی ۲۰۲۶ با ۴۸ تیم برگزار شود، می‌خواستند ۱۶ گروه سه‌تیمی تشکیل بدهند اما حتی اینفانتینو هم فهمیده است گروه چهار تیمی است که مرحله گروهی را جذاب می‌کند. شاید دوباره به سراغ سیستمی بروند که بهترین تیم‌های سوم به مرحله حذفی صعود کنند هرچند این هم از بی‌معنی شدن بازی‌های آخر گروهی جلوگیری نمی‌کند و این یکی از شاهکارهای فیفا است.

امپایه، پدیده بی‌نظیر

کیلین امپایه ذاتاً پدیده است، یک استعداد بی‌نظیر که قصد دارد کتاب رکوردها را دوباره بنویسد. وقتی پدیده دشان می‌گوید جام جهانی، تورنمنت امپایه است، بی‌دلیل نمی‌گوید. این بزرگترین عرصه فوتبال جهان است و او به راحتی در آن می‌درخشد. لحظه‌ای به این فکر کردید که یکی از سه پناالتی‌اش مقابل آرژانتین را از دست بدهد؟ کسی تصور می‌کرد ۹۵ ثانیه بعد از زدن گل اول در فینال، با یک شوت سرضرب و عالی همه چیز را به هم بریزد. امپایه استثنایی است و اگر آمادگی بدنی‌اش را حفظ کند، یکی از بهترین بازیکنان تاریخ فوتبال می‌شود.

اعتبار از دست رفته رونالدو

فرناندو سانتوس اخراج شد، شاید این تنها نکته مثبت جام جهانی ۲۰۲۲ برای کریستیانو رونالدو

باشد. البته هیچ تضمینی وجود ندارد که مربی بعدی مثل سانتوس او را نیمکت‌نشین نکند (کاری که قبلاً اریک تن‌هاخ در منچستر یونایتد کرد) چون تیمی که می‌خواهد فوتبال مدرن بازی کند بدون بازیکنی که نمی‌تواند یا نمی‌خواهد پرس کند، راحت‌تر است. قطر قرار بود محل رستگاری رونالدو باشد، قرار بود به همه ثابت کند هنوز در بالاترین سطح چه کارهایی از او برمی‌آید اما در عمل سقوط دراماتیکی داشت. رفتارهای حاشیه‌ای مناسبی هم نداشت و در واقع هیچ کس را راضی نکرد.

هواداران آرژانتین

بهترین هواداران جام جهانی چه کسانی بودند؟ مؤدب‌ترین قطعاً ژاپنی‌ها بودند که ورزشگاه را بعد از بازی‌ها تمیز می‌کردند. به انگلیسی‌ها هم باید آفرین گفت چون حتی یک نفر از آنها بازداشت نشد. آنها که بازی‌های مراکش را از نزدیک دیدند تا چند ساعت گوششان زنگ می‌زد چون هواداران تیم ولید رکراکی یکسره سوت می‌کشیدند. اما از نظر حمایت، آرژانتینی‌ها سر بودند. نه تنها ۹۰ دقیقه تیمشان را تشویق می‌کردند، بعد از بازی هم تیم را تنها نمی‌گذاشتند. این قهرمانی به آنها هم تعلق دارد که الهام‌بخش تیم بودند.

مودریچ تمام نشدنی

کرواسی چهار میلیون نفری بعد از نایب‌قهرمانی ۲۰۱۸ در این جام سوم شد و لوکا مودریچ پشت این معجزه است. این هافبک ۳۷ سال دارد و همان‌طور که زلاتکو دالیچ گفت همچنان با انرژی ۲۰ ساله‌ها بازی می‌کند. مودریچ فقط از نظر فنی فوق‌العاده نیست بلکه از جهت قدرت بدنی هم عالی است و در خط میانی یکی بعد از دیگری توپ‌ها را می‌گیرد. دالیچ امیدوار است همچنان او را در تیمش داشته باشد، ما هم همین‌طور!

آلمان نیازمند تحول

کجای کار آلمان در این تورنمنت ایراد داشت؟ تقریباً همه جایش. ایلکای گون‌دوگان اعتراف کرد: «ما راحت توپ لو می‌دادیم و در خط حمله از موقعیت‌هایمان استفاده نکردیم. از نظر تیمی و فردی عملکرد خوبی نداشتیم. باید ببینیم اشکال کار از کجا است.» آلمان برای دومین بار پیاپی از مرحله گروهی جام جهانی حذف شد و اگرچه هانسی فلیک تا یورو ۲۰۲۴ می‌ماند اما الیور بیرهوف از مدیریت تیم ملی و آکادمی استعفا

کرده چون مشکلات آلمان ساختاری است. شاید سیستم فوتبال آلمان به یک تحول نیاز دارد، چیزی شبیه آنچه باعث قهرمانی تیم در جام جهانی ۲۰۱۴ یعنی ۱۴ سال بعد از عملکرد افتضاح در یورو ۲۰۰۰ شد.

اظهارات بی‌موقع دبروین

کوین دبروین بعد از پیروزی بلژیک برابر کانادا در نخستین بازی گفت کشورش برای قهرمانی جام جهانی زیادی مسن است. حذف از مرحله گروهی نشان می‌دهد درست می‌گفته اما زمان بدی را انتخاب کرد و با این حرف‌ها تیم روبرتو مارتینس را به هم ریخت. عواقب بعدی هم اجتناب‌ناپذیر بود و جالب اینکه دبروین خودش از همه بازیکنان بلژیک در این جام ناامیدکننده‌تر بود.

مراکش دوست داشتنی

کار مراکش با دو شکست در جام جهانی به پایان رسید اما این تیم مایه افتخار آفریقا و دنیای عرب شد. تا به حال هیچ تیم آفریقایی از مرحله یک‌چهارم نهایی فراتر نرفته بود اما آنها ثابت کردند وقتی استعداد با سازماندهی، جنگندگی و حمایت هواداران همراه می‌شود، به چه نتایجی می‌رسند. ولید رکراکی گفته بود تیمش داستان تیم کم‌ادعا و شگفتی‌ساز را به آخر رسانده و معادل فوتبالی راکی است که همه دنیا را عاشق خود کرده.

بازگشت نافرجام تیکی تاکا

برای ۹۰ دقیقه هیجان‌انگیز، تیکی تاکا برگشت. اسپانیا کارش در قطر را با پیروزی درخشان ۷ بر صفر برابر کاستاریکا آغاز کرد اما با حذف از مرحله یک‌هشتم نهایی مقابل مراکش با مالکیت ۷۸ درصدی توپ از جام بیرون رفت. امثال رودری گله کردند از اینکه حریف هیچ کار مثبتی انجام ن داده اما در واقع این اسپانیا بود که جز هزار پاس کار خاصی نکرد. اسپانیا تاوان نداشتن تنوع برنامه را پرداخت و دیر فهمید این جام جای تغییر سریع از دفاع به حمله و بازی مؤثر بال‌ها است. بی‌دلیل نبود که فرانسه و آرژانتین به فینال جام جهانی رسیدند در حالی که در برد نیمه‌نهایی مقابل مراکش و کرواسی تنها ۳۹ درصد مالکیت توپ را داشتند

قطر برنده جام

مهم نیست جام به چه تیمی رسید، برنده این تورنمنت

قطر است با وجود آنکه بدترین میزبان تاریخ جام جهانی از نظر نتایج بود. هدف قطر برگزاری یک جام خوب بود که هواداران و ژورنالیست‌ها بر فوتبال تمرکز کنند و با کمک لیونل مسی و کیلیان امپایه دو بازیکن پاری‌سن‌ژرمن که تحت مالکیت قطری‌ها است، به این هدف رسیدند. در این شرایط و با وجود تمام انتقادات و اتهام فساد و تبانی، جام جهانی نمی‌توانست بهتر از این باشد؛ فرانسه مقابل آرژانتین در فینال، امپایه مقابل مسی. حتی در مراسم اهدای جام عیای معروف و سلطنتی «بیشت» را به دنیا معرفی کردند!

اسکالونی درخشان

هواداران آرژانتین شاید الان قبول نکنند اما وقتی قرار شد لیونل اسکالونی مربی دائم تیم شود، خیلی‌ها ناراضی بودند. او به‌عنوان مربی موقت خوب بود اما فکرش را نمی‌کردند توانایی‌های لازم برای این کار سخت را داشته باشد. حالا او یکی از درخشان‌ترین کارنامه‌ها را در تاریخ فوتبال دارد، در واقع او سومین مربی بعد از ماریو زاگالو و کارلوس آلبرتو پریرا است که قهرمانی جام جهانی و کوپا آمریکا را به دست آورده است.

ناکامی نیمار

یک آدم چقدر می‌تواند ناکامی در جام جهانی را تحمل کند؟ نیمار در این تورنمنت چیزی جز درد جسمی و روحی نچشیده است. با یک خطای خشن جام جهانی ۲۰۱۴ برایش تمام شد و تورنمنت وطنی با باخت تحقیرآمیز مقابل آلمان و همچنین هلند به پایان رسید. بعد از حذف از جام جهانی روسیه از نمایش‌های انفرادی‌اش به شدت انتقاد شد و در این جام در نخستین بازی مصدوم شد. به نظر می‌رسید داستان ناکامی‌هایش تمام شد وقتی در بازی یک‌هشتم نهایی مقابل کره جنوبی یک گل زد و تیمش به پیروزی درخشانی رسید. در یک‌چهارم نهایی هم گل انفرادی زیبایی زد تا بهترین گلزن تاریخ کشورش شود اما با گل تساوی برونو پتکوویچ، کار به ضربات پنالتی کشید که قرار بود نیمار ضربه آخرش را بزند و فرصتش را پیدا نکرد. یک بار دیگر جام جهانی با اشک‌های او تمام شد و پله او را تسلی داد: «کار تو هنوز تمام نشده». شاید در واقع می‌خواست به او بفهماند که هرگز نتوانسته از تمام استعدادش بهره بگیرد.

روحیه جنگندگی فرانسه

واقعیت را قبول کنید. فرانسه یک بازی کامل در جام جهانی ۲۰۲۲ انجام نداد، در یک بازی ۹۰ دقیقه مسلط نبود، به‌دنبال لحظات و اتفاقات بود و همین برای عبور از انگلیس و کشاندن کار به وقت اضافه و ضربات پنالتی مقابل آرژانتین کافی بود.

البته شرایط سختی هم داشتند و تیم دیدیه دشان از نبود چند بازیکن در کلاس جهانی از جمله انگولو کانته، پل یوگیا و کریم بنزما، قبل از شروع جام جهانی، ضربه خورد. بعد در اولین بازی لوکاس هرناندس دچار مصدومیت شدید زانو شد ضمن اینکه تیم در هفته آخر حضورش در قطر با ویروس مواجه شد. فرانسه نیمکت خوبی داشت اما مهم‌تر از آن روحیه جنگندگی تیم بود که با آن تا فینال رفتند و تنها در ضربات پنالتی از رسیدن به دومین جام پیاپی باز ماندند. دشان و تیمش شاید جام را به خانه نبردند اما همچنان قهرمان محسوب می‌شوند.

جرأت و جسارت

انگلیس یک گربه به خانه برد و جام بازی جوانمردانه اما فوتبال همچنان دور از دسترس سه شیر است. خبر خوب اینکه انگلیس از جمله مدعیان قهرمانی یورو ۲۰۲۴ است. آنها در قطر نشان دادند دریایی از استعدادهای جوان در خط حمله دارند. تصمیم گرت سواوت‌گیت برای ماندن هم تحسین برانگیز است. تاکتیک‌های او محافظه کارانه است اما تا اینجا عملکرد خوبی داشته و از حمایت تیم پرستاره‌اش برخوردار است.

باختن به مدافع عنوان قهرمانی شرم‌آور نیست اما این واقعیت دارد که انگلیس بهترین فرصت خود برای قهرمانی جهان بعد از ۵۶ سال را از دست داد. انگلیس هم مثل آرژانتین بر فرانسه غالب بود اما نتوانست کار را به آخر برساند. انگلیس بدون شک بازیکنانی که یک تورنمنت بزرگ را ببرند، دارد اما هنوز جرأت و جسارت پیروزی به‌ترین تیم‌ها در بزرگترین بازی‌ها را پیدا نکرده.

لذت بازی برای آرژانتین

اینکه مسی می‌خواهد به بازی در تیم ملی آرژانتین ادامه دهد، قابل درک است. او بیش از همیشه از این کار لذت می‌برد و این نه تنها به خاطر موفقیت‌هایی است که در ۱۸ ماه اخیر به دست آورده‌اند بلکه به خاطر اتحاد ناگسستنی است که با اسکالونی و بقیه برادرانش ایجاد کرده است. در عین حال، دیگر نیازی نیست مسی ادامه دهد. او همه کار کرده و همه چیز برده. با وجود افتخارات باشگاهی بی‌شمارش، خیلی‌ها ایراد می‌گرفتند در عرصه ملی کار خاصی نکرده. حالا قهرمانی آمریکای جنوبی را با قهرمانی جهان به دست آورده. مسی فوتبال را کامل کرد.